

Hilversummer Jeroen Haringman doet mee aan open dagen tijdens Solar Days 'Dit is mijn manier om bij te dragen aan energiebesparing'

"Ik heb zonnepanelen op het dak van mijn huis. Een auto heb ik niet nodig omdat ik dagelijks van en naar mijn werk reis met het openbaar vervoer. En alleen als het echt niet anders kan, reis ik wel eens met een vliegtuig." Dat zegt de Hilversummer Jeroen Haringman die in mei meedoet aan de Solar Days. Tijdens deze dagen wil de zonne-energiesector, bedrijven, overheden en particulieren informeren over het gebruik van de zon als belangrijke en aantrekkelijke energiebron. "Ik kan niet zeggen dat duurzaamheid per se een all-the-way-lifestyle voor me is. Het is mijn manier om bij te dragen aan energiebesparing en om milieuvriendelijk te zijn."

"Normale stroom wordt steeds duurder" (FOTO: KASTERMANS)

Als je over de Jan van der Heijdenstraat langs zijn huis rijdt, springen de zonnepanelen op zijn huis wel direct in het oog. "Toch draaien automobilisten niet om en staan ze niet plotseling bij me voor de deur om te vragen wat het is of hoe het werkt", vervolgt Haringman. "Ben ik mijn voortuin aan het doen, dan willen voorbijgangers nog wel eens een praatje komen maken omdat ze nieuwsgierig zijn naar wat die panelen nu eigenlijk precies doen. En dan blijkt dat mensen er in wezen maar weinig over weten. Ze denken bijvoorbeeld alleen dat het heel duur is en maar weinig rendement geeft."

Niet in het donker

Het systeem dat Haringman gebruikt is geen autonome installatie. "Dat komt in Nederland eigenlijk niet voor. In de meeste gevallen is sprake van een netgekoppelde installatie. De stroom die wij opwekken

bijvoorbeeld, gaat rechtstreeks naar onze woning. Verbruiken we minder stroom dan we met die panelen opwekken, dan gaat dat overschot richting energie-maatschappij. Andersom: bij weinig zon wek je weer minder energie op en dan gebruik je daar weer meer van de energie-maatschappij van. Er is dus sprake van uitwisseling van energie tussen ons en de energiemaatschappij. Je zit dus niet, zoals heel veel mensen denken, plotseling in het donker. Je merkt niets van het gebruik van groene stroom. Behalve dan aan je lage energierekening."

Subsidies

Zonnepanelen zijn behoorlijk prijzig (ongeveer 700 euro per vierkante meter). Haringman: "Stroom wordt daarentegen ook steeds duurder. Laatst zag ik een grafiekje van het Centraal

Bureau voor de Statistiek. Dat leerde dat de energieprijzen de laatste twaalf jaar, met gemiddeld 8% per jaar zijn gestegen." Hij verwacht binnen tien tot twaalf jaar het aanschafbedrag van de panelen te hebben terugverdiend. "Toen ik mijn eerste panelen aanschafte, kon je nog niet in

aanmerking komen voor subsidies. Nu zijn er grofweg twee soorten. Sommige gemeenten geven bijvoorbeeld een aanschafsubsidie. Daarnaast kun je een Subsidie Duurzame Energie krijgen. Dit is een overheids-subsidie die particulieren, bedrijven en instellingen die investeren in duurzame energie een langjarige financiële zekerheid geeft voor elk kilowatt uur energie die de panelen opleveren."

Het is niet noodzakelijk om in een vrijstaande villa te wonen als je van plan bent zonnepanelen op het dak te plaatsen. "Op de meeste huizen kun je ze met een beetje passen en meten kwijt. Je bent wél afhankelijk van de positie van de woning. Het meeste profijt heb je bij een woning gericht op het zuiden. Dan nog heb je alleen maximaal profijt wanneer er geen flats voor de deur, of hoge bomen in de directe omgeving van je woning staan. Hoeveel panelen nodig zijn, hangt af van het energieverbruik. Je hebt er twintig van nodig op je dak bij een gemiddeld verbruik van 3500 kilowatt per jaar. Of je huis nu wel of niet op het zuiden staat en of je nu wel of

geen zonnepanelen wilt, als je duurzaam wilt zijn, is het aan te bevelen om je huis te isoleren, zuinig witgoed aan te schaffen en sliepverbruik tegen gaan. Daarmee bedoel ik je video of tv op stand-by laten staan. Daarnaast is een goede zuinige HR ketel belangrijk en moet je slim stoken. Doe na de zomer eerst een trui aan voor je de verwarming hoger zet." En staat de verwarming eenmaal aan, draai deze dan een half uur voor het slapen gaan lager. Op 25 juni trouwt Jeroen Haringman en voor deze speciale dag heeft hij een auto gehuurd. "Wel een energie-zuinige- en milieuvriendelijke auto natuurlijk." Hij rijdt zijn aanstaande echtgenote met een elektrische Tesla Roadster naar het Raadhuis.

Solar Days

Van 8 tot 16 mei worden de Solar Days gehouden en daarbij horen ook open dagen. De familie Haringman houdt op 15 mei van 12.00 tot 18.00 uur open dag.

Zie voor meer informatie de website van Jeroen Haringman: www.solarwebsite.nl

Enthousiasme over Waterproject

Een aantal scholen in Hilversum heeft de afgelopen maand meegedaan aan het Waterproject. De leerlingen gingen op excursie, bezochten de watercanon in de bibliotheek en kregen les over de natuur. En dat beviel goed. De docenten waren ook enthousiast: "Alle vakken kwamen aan bod: rekenen met waterbesparing, we deden natuurkundige proefjes met water en ook hadden we het over de Derde Wereld, waar niet altijd water beschikbaar is." Aansluitend op het project was de watercanon tentoonstelling in de centrale bibliotheek van Hilversum. Daarnaast gaan de klassen op excursie naar bijvoorbeeld Anna's Hoeve en het gebied rond de Natuurbrug.

Het Waterproject is een special project van Natuur en Milieu-Educatie Gooi en Vechtstreek en het IVN (Instituut voor Natuur-educatie). Basisscholen die het

Leerlingen luisteren geboeid

(FOTO: KASTERMANS)

komende jaar ook willen aansluiten kunnen contact opnemen met Mevr. M. Heinsbroek 035 691 95 07 van het NME Gooi en Vechtstreek. Zodat ook volgend jaar enthousiaste gelui-

den klinken op de Hilversumse scholen: "Het was hartstikke leuk. De leerlingen hebben geboeid zitten luisteren! Helaas hebben wij geen padden gezien, groep 8 wel!"

Energiesubsidie 2009: subsidiepot is leeg

De gemeente heeft subsidie verleend voor energiebesparingsmaatregelen voor eigenaars of bewoners van bestaande woningen. Alle aanvragen voor energiesubsidie over 2008 zijn inmiddels definitief vastgesteld en uitgekeerd. In totaal hebben 63 huishoudens een totaalbedrag van bijna € 30.000,- ontvangen. Met dit geld is flink geïsoleerd: 280 m² dakisolatie, 455 m² vloerisolatie, 3227 m² spouwmuurisolatie, 422 m² muurisolatie en 248m² HR++ glas. Ook zijn één lage-temperatuurverwarmingsysteem, één houtgestookte CV ketel, twee zonneboilers en twee zonne-energiesystemen geïnstalleerd. Vorig jaar is de regeling over 2009 opengesteld. Die energiepot is nu echt leeg. Er is € 3.500,- meer aangevraagd dan er beschikbaar is. Alle aanvragen die uiterlijk 19 april door ons zijn ontvangen worden nog behandeld. Of voor deze

aanvragers nog geld beschikbaar is wordt in de loop van mei pas bekend. Aanvragen die na 19 april nog binnenkomen worden niet meer in behandeling genomen. Eind mei gaat de nieuwe energie-subsidie 2010 van start. Aanvragen voor energiesubsidie 2009 worden niet automatisch doorgeschoven naar de regeling 2010. Hiervoor moet een nieuwe aanvraag worden ingediend. Ook in 2010 is de regeling bedoeld voor eigenaar/bewoners van bestaande woningen. De regeling wordt onder meer via www.hilversum.nl bekendgemaakt.

Kom naar de Markt

Tijdens de markt van 21 april op de Groest kunnen elektrische scooters en fietsen geprobeerd worden. Ook is er informatie over de OV-chipkaart en Greenwheels.

Informatieavond Bespaar Daar

Hoe bespaar je energie in je eigen woning? Die vraag stond centraal tijdens de eerste informatieavond Bespaar Daar. Op een donderdagavond waren ongeveer 35 bewoners van het NoordWestelijk Villagegebied in het Raadhuis aanwezig om te luisteren naar de nieuwste ontwikkelingen en de beste duurzame tips.

Zo werd er op de informatie-

avond uitleg gegeven over de verschillende subsidies die er zijn, en landelijk of gemeentelijk verstrekt worden. Daarnaast was er informatie voor bewoners van monumenten. Op de informatiemarkt stonden ondernemers die uitleg konden geven over onder meer HR++ glas en pyrolytisch glas, zonneboilers, zonnecellen, duurzame gadgets, warmte/koude opslag, energieadviezen voor woningen en

HRketel's met extra energiebesparingsmogelijkheden.

Aan het einde van de avond werd er uit de stapel ingeleverde flyers twee prijswinnaars getrokken.

Deze winnaars krijgen binnenkort een EPA-adviseur die langs komt om hun woning te bekijken en een gratis energieadvies te maken. Hoe besparen zij energie in hun eigen woning?